

Yttrande över departementspromemorian Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur – ansvar, kontroll och samverkan (Ds 2026:10)

Er beteckning: LI2026/00710.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län tillstyrker i huvudsak förslagen i departementspromemorian Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur (Ds 2026:10) och välkomnar en stärkt lagstiftning för att bekämpa illegal införsel av sällskapsdjur. Länsstyrelsen ser att detta skulle kunna vara ett efterlängtat verktyg i kampen mot organiserad brottslighet.

Länsstyrelsen anser dock att vissa justeringar krävs och lämnar förslag för att göra förslagen mer ändamålsenliga och genomförbara. Länsstyrelsen bedömer särskilt att finansieringen av de uppgifter som tillförs länsstyrelserna är otillräcklig och behöver utökas. Om inte fullständig finansiering tillförs länsstyrelsen för att utföra föreslagna uppdrag så avstyrker Länsstyrelsen att uppdragen läggs på Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen avstyrker utredningens förslag gällande uppdragsfördelning mellan myndigheterna då det finns regionala kontrollmyndigheter som effektivare kan kontrollera efterlevnaden av hemisoleringsbeslut.

Nedan redogörs för synpunkter på några av förslagen.

6.10 Avgifter

Länsstyrelsen anser att kostnader för omhändertagande av sällskapsdjur ska betalas av den ansvarige för verksamheten eller

djurhållaren. Länsstyrelsen anser inte att okunskap om att införseln skett i strid med gällande regelverk ska utgöra ett särskilt skäl att helt eller delvis sätta ned kostnaden och detta bör tydliggöras i regelverket. Både verksamhetsutövare och djurhållare har skyldighet att känna till regelverken.

8.3.6 – 8.3.9 Offentlig kontroll inne i landet

Länsstyrelsen konstaterar att den föreslagna finansieringen inte ger myndigheten förutsättningar att kunna prioritera de föreslagna uppdragen.

Förslaget om länsstyrelsernas nya kontrollansvar kommer att bli resurskrävande eftersom offentlig kontroll av tillståndspliktiga verksamheter enligt djurskyddslagen och förmedlare som för in sällskapsdjur från andra länder, nationell samverkan, uppgiftsdelning och bevakning av online annonser kräver både bemanning och kompetensutveckling. Länsstyrelsens föreslagna uppdrag innehåller flera olika delar såsom registrering av tillståndspliktiga verksamheter och förmedlare, aktiv identifiering av dessa verksamheter samt tillsyn av desamma. Aktiv bevakning av hemsidor och sociala medier kommer att krävas i stor utsträckning för att fullgöra uppdraget. Länsstyrelserna kommer att behöva hantera fler ärenden, göra fler kontroller samt fatta beslut om hemisolering, omhändertagande, avlivning och avgifter. Det kommer krävas omfattande samordning mellan länsstyrelser och mellan länsstyrelser och andra myndigheter, bland annat då det inte är utrett hur ärenden ska hanteras då det exempelvis finns ett jourhem i ett län och verksamhet i ett annat län. De föreslagna medlen kommer inte att räcka för att länsstyrelsen ska kunna utföra uppgifterna.

Vi ser att frekvensen av den här typen av olaglig hantering är omfattande och utgör en arena för den organiserade brottligheten. Den brottsliga verksamheten medför flera problem för samhället såsom bortfall av skatteintäkter, bristande djurskydd samt överhängande risk för införsel av allvarlig smitta, såsom rabies, i landet.

9.8.3 Isolering av djur i hemmet

Länsstyrelsen bedömer att ansvaret för kontroll av efterlevnaden av

Jordbruksverkets och Tullverkets hemisoleringsbeslut bör läggas på Länsstyrelserna för att vara effektiv eftersom en verkningsfull kontroll kräver geografisk närhet och omedelbar operativ förmåga.

9.11.2 Kontroll av onlineförsäljning av sällskapsdjur

Länsstyrelsernas kontroll av annonser online är i dagsläget synnerligen begränsad och utförs huvudsakligen efter tips eller i samband med en redan pågående utredning. Då brist på resurser är en begränsande faktor för samtliga myndigheter (Jordbruksverket, Tullverket och Länsstyrelserna) torde ett AI-verktyg kunna vara behjälpligt i arbetet att screena dessa annonser. Jordbruksverket kan lämpligen ges i uppdrag att utveckla detta verktyg och därefter få i uppdrag att bevaka och därefter informera länsstyrelserna vid fynd av misstänkt olaglig införsel i respektive län.

12.3.5 Öka resursfördelningen till länsstyrelserna

Utredaren bedömer att den nya kontrolluppgiften i huvudsak kommer att kunna samordnas med djurskyddskontrollen vid de tillståndspliktiga verksamheterna. Länsstyrelsen delar inte den bedömningen. Länsstyrelserna utför idag mycket begränsad kontroll av dessa verksamheter på grund av redan begränsade ekonomiska resurser.

För att kunna utföra de nya kontrolluppgifterna kommer Länsstyrelserna behöva resursförstärkning. Det som utredningen föreslår, det vill säga förstärkning med 1 miljon kronor, vilket motsvarar 47 600 kronor per länsstyrelse (2 miljoner första året, vilket motsvarar 95 200 kronor per länsstyrelse) innebär att inga egentliga pengar skjuts till för åtgärder mot illegal införsel.

Utredningen underskattar behovet av ökade resurser för att länsstyrelsernas utökade kontroll ska bli verkningsfull och faktiskt bidra till att illegal införsel av sällskapsdjur stävjas. Länsstyrelsen anser därför att konsekvensutredningen måste kompletteras med en grundlig genomlysning av det ökade resursbehovet hos de olika myndigheterna.

Allmänna synpunkter

Utredarnas intention är god, men Länsstyrelsen ser problem med föreslagen finansiering är otillräcklig och behöver utredas vidare gällande de tillkommande uppgifter som tilldelas länsstyrelsen.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 30 00 eller via e-post uppsala@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 4213-2026 i ämnesraden för e-post.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Stefan Attefall med länsveterinär Pia Svedberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Michael Persson och tillförordnad enhetschef Ted Bergman Björk medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.